

Algebra liniowa - laboratorium nr 4, macierze

Przydatne funkcje

- `sort(L)` - sortuje niemalejąco listę L

```
(%i1) sort([3,7,1,-2,12]);  
(%o1) [-2,1,3,7,12]
```
- `floor(x)` - zwraca część całkowitą liczby x

```
(%i1) floor(sqrt(2));  
(%o1) 1
```
- definiowanie ciągów rekurencyjnych:

```
(%i1) F[0]:1$  
(%i2) F[1]:1$  
(%i3) F[n]:=F[n-1]+F[n-2]$  
(%i4) print(F[5]);  
(%o4) 8
```
- `matrix(a_1, a_2, \dots, a_n)` - tworzy macierz której wierszami są listy a_1, a_2, \dots, a_n ,
- `transpose(A)` - transpozycja macierzy A , inaczej A^T
- `submatrix($i_1, i_2, \dots, i_m, A, j_1, j_2, \dots, j_n$)` - zwraca macierz powstałą w wyniku usunięcia z macierzy A wierszy i_1, i_2, \dots, i_m oraz kolumn j_1, j_2, \dots, j_n .

```
(%i1) A:matrix([1,2],[3,4])$  
(%i2) submatrix(2,A);  
(%o2) matrix([1,2])
```
- `A^n`
podnosi macierz A do potęgi n
- `A^n`
podnosi każdy element macierzy A do potęgi n
- `A.B` - mnożenie macierzy A i B
- `addrow(M,L)` - dodaje wiersz L do macierzy M
- `addcol(M,L)` - dodaje kolumnę L do macierzy M
- `rowswap(M, i, j)` - zamienia miejscami wiersze i oraz j w macierzy M
- `columnswap(M, i, j)` - zamienia miejscami kolumny i oraz j w macierzy M
- `determinant(A)` - zwraca wyznacznik macierzy A ,
- `apply("+", L)` - zwraca sumę elementów listy L
- `apply("*", L)` - zwraca iloczyn elementów listy L
- `ptriangularize(A,x)` - zwraca macierz górnotrójkątną powstałą z macierzy A poprzez operacje elementarne na wierszach
- `rowop(A,i,j,k)` - w macierzy A od wiersza i odejmuje k razy wiersz j

Zadania

1. Utworzyć listy a_1, a_2, \dots, a_6 , gdzie;

- a_1 to lista 6 kolejnych parzystych wielokrotności 7, począwszy od 14,
- a_2 to lista kolejnych 6 liczb naturalnych dających resztę 4 przy dzieleniu przez 9, począwszy od 4,
- a_3 to lista 6 kolejnych potęg o parzystym wykładniku liczby 2i, począwszy od potęgi 2
- a_4 to lista pierwiastków wielomianu

$$x^6 - (283 \cdot x^5)/150 - (791 \cdot x^4)/150 + (479 \cdot x^3)/150 + (363 \cdot x^2)/50 + (42 \cdot x)/25$$

uporządkowanych rosnąco,

- a_5 to lista części całkowitych kolejnych 6 potęg liczby będącej dodatnim pierwiastkiem równania kwadratowego

$$x^2 + 61x - 654 = 0$$

- a_6 to lista 6 kolejnych liczb danych wzorem rekurencyjnym $b_n = 3b_{n-1} - b_{n-2}$, $b_0 = 0$, $b_1 = 1$, zaczynając od $n = 4$

Utworzyć macierz A , której wierszami są listy a_1, a_2, a_3 oraz macierz B , której wierszami są listy a_4, a_5, a_6 , a następnie wykonać poniższe polecenia.

(a) Utworzyć macierz $C = A^T \cdot B$. Obliczyć iloczyn elementów $C_{2,4}$ i $C_{3,2}$. Odp. -172659630 .

(b) Utworzyć:

- macierz D o wierszach a_1, a_2, \dots, a_6 ,
- macierz $E = C + 2D$

Następnie z macierzy E wydobyć podmacierz F , otrzymaną po usunięciu z macierzy E 1 i 6 wiersza oraz 2 i 4 kolumny.

$$\text{Odp. } \begin{bmatrix} \frac{1271}{3} & \frac{320129}{25} & 921585 & 8466722 \\ -1210 & \frac{208856}{25} & 1467521 & 14100966 \\ \frac{16733}{3} & \frac{1545069}{25} & 2412436 & 20752530 \\ -\frac{63658}{3} & -\frac{568328}{5} & 1915431 & 24574058 \end{bmatrix}$$

(c) Wyznaczyć macierz F^4 , a następnie obliczyć sumę elementów na głównej przekątnej (śląd macierzy). Odp. $\frac{14853513674716408535201841159051959401}{31640625} \approx 469444382805851924075514979842$

2. Dana jest macierz $A = \begin{bmatrix} a-3 & 2i & 3i+1 \\ 4 & 2 & a+5 \\ 2-i & i & -2 \end{bmatrix}$. Utworzyć macierz B poprzez:

- dodanie na końcu wiersza złożonego z 3 kolejnych potęg liczby $(2-2i)$ zapisanych w postaci algebraicznej, począwszy od potęgi 1. Następnie zamienić ten wiersz miejscami z wierszem 2.
- dodanie na końcu kolumny złożonej z 4 kolejnych potęg liczby $(1+i)$ zaczynając od potęgi 2. Następnie zamienić tę kolumnę miejscami z kolumną 1.

Ustalić, dla jakich rzeczywistych wartości parametru a wyznacznik macierzy B :

(a) jest równy 0, odp. Brak rozwiązań rzeczywistych

(b) jest liczbą rzeczywistą, odp. $[a = -\frac{2\sqrt{705}+7}{17}, a = \frac{2\sqrt{705}-7}{17}]$

(c) leży na płaszczyźnie zespolonej na prostej $y = x + 3$, odp. $[a = -\frac{\sqrt{3866}+46}{8}, a = \frac{\sqrt{3866}-46}{8}]$

3. Za pomocą operacji elementarnych na wierszach doprowadzić macierz do macierzy górnotrójkątnej, a następnie obliczyć jej wyznacznik jako iloczyn elementów na głównej przekątnej.

(a) `A: matrix(
[1,3,8],
[5,6,4],
[-8,-2,6]
);`

odp. 162,

```

(b) B: matrix(
  [2,3,8,4,5],
  [2,-3,4,1,-3],
  [2,-4,0,3,7],
  [4,-8,0,6,14],
  [1,-9,2,3,4]
);
odp. 0

(c) C: matrix(
  [6,4,-7,2,3,5,4,7],
  [3,2,1,-2,0,4,-6,5],
  [4,8,0,1,-2,6,-4,2],
  [3,4,1,2,9,8,-4,5],
  [2,-3,5,4,7,3,6,2],
  [1,-1,1,-1,5,0,-6,2],
  [3,8,4,7,5,6,-4,6],
  [-2,3,1,-5,7,9,3,2]
);
odp. 5104742

```